

FELSŐ-ZEMPLÉN

POLITIKAI ES TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:
H. a a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Börmentlen levelek nem fogadtnak el.
Nyílt-tér soronként 40 fl.

KIADÓHIVATAL:
Hova az előfizetéseket, hirdetői és nyílttér díjak küldendők:
Landesman B. könyvnyomdája.

P ü n k ö s t .

— 1909. május 27.

„Jövel szent lélek Ur Isten,
Töltsd be sziveinket épen,
Mennyei szent ajándékkal“ . . .

Igy énekel a bekövetkezett Pünköszt ünnepén a keresztyén világ.

. . . És lön az égből, mint egy sebesen zugó vihar zendülése . . .

A mennybemenetel után 10 nappal egybegyült tanítványok között megjelent a szent lélek s eltölté lelküket nemes tartalommal, szívüket bizó érzéssel s elméjüket világossággal.

Hitükben, bizodalomukban megerősödvé mentek szét a világ különböző részébe, követve mesterük utasítását, hogy „elmenvén pedig tanítsatok minden népeket“ . .

Bár szállaná meg minden ember lelkét legalább az évnek ezen ünnep napján a szent lélek. Hogy levetkőzvéen kishitűségüket, eltelnének azokkal a nemes eszmékkel, a melyek az emberiség nagy és nemes céljait szolgálják s világosodnék fel elméjük ezeknek megértésére.

Hogy szállaná meg az emberek nagy részét ezen a napon ama szentlélek, a melynek kitöltését ünnepeljük ma s a mely eltölti lelkünket azzal az erős bizodalommal, amely szükséges arra, hogy az élet nagy és nehéz kérdéseiben eligazodjunk, a

nagy csapásokat türelmesen és egy jobb sorsba bizakodva éljük át, viszont nagy örömünk közepette ne bizzuk el magunkat, ne nézzük le embertársainkat, akiknek talán nem adta meg még a sors, hogy hasonló örömben részesüljenek.

Hiszen éppen az a baja az emberiség jó részének, hogy ha társai felett anyagi, vagy hatalmi előnyben van, (ha szellemi tekintetben alatta áll is) mindjárt azt képzele magáról, hogy az ő bölcsőjét nem olyan fából ringatták, mint másokét s hogy neki mintegy isteni küldetése van embertársain szánakozni, azokat lenézni s velük a hatalom és anyagi jólét előnyeit éreztetni.

Oh, de ha egy kis változás történik életükben, ha a változások folytán megfosztatnak hatalmuktól és vagyonuktól, egyszerre mily sivár lesz lelkük, mily hidegséget és sötétséget vesznek észre benne. Eddig is olyan volt az, de ők maguk nem tekintettek önmagukba, hanem csak a külvilágot nézték hatalmuk fényénél és vagyonuk hatalmánál.

Ne ők szánakozzanak szegényebb embertársaik felett, hanem inkább az utóbbiak szánakozzanak ő felettük. Mert az írás mondja: „Nem azé a mennyeknek országa, akik így kiáltanak, hogy Uram, Uram! hanem akik lélekben és igazságban imádják az Urat.“ Az olyan beszéd, mely nem a lélek mélységéből fakad, hanem csak lé-

leknélküli, az írás szerint olyan „mint a zengő érc és pengő cimbalom.“ Szépen szólhat, szépen csenghet, de hideg, távol hagyja a lelkeket a rokonszenvtől s a vonzalomtól.

Teljenek hát el az emberek szentlélekkel. Gyűjtsenek lelki kincseket, mert ez a maradandó. Ezt nem viszi el sem a börze, sem a részvénytársaság bukása, sem a banki sikkasztás. A lelki kincsek elvesztéséért és megsemmisüléséért nem kell rettegünk. Azt sem jégeső, sem tűzvész, sem árvíz el nem viszi.

Ismételjük: szállja meg az embereket a szentlélek, hogy ennek birtokában nyugodtan tőrjék a földi élet nehéz terhét; szeressék embertársaikat, s tartsák figyelembe az aranyigazságot, hogy „ugy cselekedjél embertársaiddal, mint ahogy kívánod, hogy veled is cselekedjenek.“

Ne felejtjük el, hogy „rövid az élet, örök a sir.“ Ugy élünk tehát, hogy minden percben meghalassunk s úgy haljunk meg, hogy örökké élhessünk.

Ne a haláltól félünk, hanem a lelki önvádtól, amelynek tudata tartson vissza bennünket az emberhez nem méltó cselekedettől.

Szálljon meg tehát mindenkit a Szent lélek! —y.—

T Á R C Z A .

Szováta.

Erdély legnagyobb fürdője. Mint természeti nevezetességnek a világon, sőt Európában nincsen párja.

Mindezek dacára közönségünk alig ösmeri.

Tavaly nyárig én is alig tudtam róla. S a mikor egy budapesti orvostanár betegségem leküzdésére Szováta sós levegőjét ajánlotta, igazán gyanakvó érzelmekkel fogadtam tanácsát s kedvetlenül határoztam el magamat a nagy útra.

Több, mint 24 órai utazás után érkeztem meg a Marostorda megyében, a Görgényi hegylanc déli lejtőjén fekvő, mintegy 2200 lelket számláló székes község állomására, honnan a fürdő kb. 15—20 percnyre van.

Szováta fürdő két részből áll, az alsó- és felső-telepből, a melyek újabb időben mindjobban összeépülnek. Létezését gyönyörű fekvésének s természeti csoda számba menő meleg-forró sóstavaiknak köszönheti. Az u. n. Söháton, sósziklás öserdőben öt tó van: a Fekete-, Vörös-, Zöld-tó, az újabb keletű Medve-tó s ennek fölösleges vizéből származó Magyarosi-tó.

A fürdőélet alapját a mult század ötvenes éveiben Veress József, szovátaí jómódu földbirtokos vette meg, aki aztán a jövődelmet alig hozó névtelen fürdőcskét a sóváradi ev. ref. egyházra hagyta. Ettől a legújabb időben sófalvi Illyés La-

jos, nyug. min. tanácsos, földbirtokos vette meg.

Az új tulajdonos áldozatot nem kímélve látott hozzá a nagy jövőt ígérő fürdő fejlesztéséhez. S ebben hatalmas segítője lön maga a természet.

Nevezetesen 1879-ben mintegy varázsütésre keletkezett a felszínén humusszal fedett, de belsejében szinsóból álló Söháton a kiterített medvebőröz hasonló alakjáról elnevezett „Medve“-tó, mely mint természeti csoda ma sok külföldi természetudóst is foglalkoztat.

Valószínűleg bűvő patakok által évezredek alatt kivájt óriási földalatti sóaknák beomlása folytán jött létre. A tátongó üreget a Söhát fölött örszemként emelkedő Cseresnyés hegyről lefolyó két patak édes vize töltötte meg.

„Természeti csodának nevezhetjük a mintegy 30 esztendő Medve-tavat, melynek a felszínén a levegőhöz hasonló fokú a hőmérséklete, de a mélységgel fokozatosan emelkedik és mintegy 1:32 méter mélységben a 70 C fokot is elérheti, tehát olyan hőmérséklet, a melyet az emberi szervezet már el nem bír és a melyben a tojás, ha hosszabb ideig áll benne, megfő . . .

Kezdetben úgy tudták, úgy hitték, hogy a víz egészen a fenekéig forró és csak későbbben derült ki, hogy hőmérséklete bizonyos mélységtől kezdve fokozatosan csökken és alul megint majdnem hideg.

Efféle rendellenes hőmérsékletet eddigelé semmiféle tavon nem ismerték s ezért mai nap, mikor e pártját ritkító természeti csodáról a külföld is nagy érdeklődéssel vett tudomást, Erdély-

nek ezen a vidékén a külföldi turista és a természetudós megjelenése sem nagy ritkaság.“

Igy í r e tőről a helyszínen heteken át buvárkodó természetudós, Kalecsinszky Sándor, „Naptól felmelegedő sóstavak“ című munkájában. (Természettud. Társulat. 1904.)

Méréseken, számos kísérleten alapuló tanulmányában bebizonyítja, hogy a szovátaí tavak, köztük a Medve-tó sajátos felmelegedésének egyedüli oka s forrása a Nap sugárzó melege. Számos külföldi tudóssal folytatott eszmecsere után a Medve-tavat — hőfokát tekintve — a világon egyedül állónak ismeri. (Külföldi sóstavak maximális hőfoka: 30 C°, a Medve-tóé 70 C°.)

Ez a tó a fürdő amerikai stílusú gyors fejlődésének az alapja, ez a fürdő gyöngye, drágaköve.

Szováta a természet öserejének ölekezése a kultúrával.

Egy tölgyrengeteg ez vakító fehérségű sósziklával, haragos zöld sóstavakkal, sóspatakok fehér medreivel tarkázva, legvadregényesebb részén a Medve-tóval. S a természetnek e megilletést keltő, utánozhatatlan művészettel megépített parkját az emberi elme és szorgalom hatalmas aranyú fürdővé alakította át, a természet gyógyító erejét a szenvedő emberiség szolgálatába hajtva.

10—12 esztendői rövid idő alatt száznál több villa s öt hatalmas szálloda épült a telepen. Egyik szebb, művésziesebb mint a másik. Mind székeley remekelés. Diszes valamennyi, de egy sem izléstelen. Egyik az eső által gót stílus tornyokhoz ha-

Megérkeztek
● a valódi ●
AMERIKAI

PANAMA-kalapok

ugyszintén eredeti francia szalmakalapok
HÄNDLER MIKSA divatáru-üzletébe.
Nagy választék! Pontos kiszolgálás! Jutányos árak!

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

VEGYES HIREK.

— **Lapunk felelős szerkesztőjének** távollétében jelen számért a kiadóhivatal vállalja a felelősséget.

— **Személyi hírek.** *Hidasi Sandor*, Ungvármegye kir. tanfelügyelője, továbbá *Sipos A. Gyula*, kereskedelmi és iparkamarai elnök néhány nap óta városunkban időznek.

— **Hivatalvizsgálat.** *Fornszek Béla* sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki elnök f. hó 24. és 25-én vizsgálta meg a helybeli kir. járásbírói ügykezelését s a tapasztaltak felett *Bereznay János* kir. járásbírónak a legnagyobb meglepődését fejezte ki.

— **Az országot burkolása.** Mint értesülünk, országotunk burkolása most már befejezett tény, a mennyiben a keresk. miniszter az árlejtés eredményét jóváhagyta. Illetékes helyről azt is tudomásunkra hozzák, hogy kisjenői kockakövel fedik be az utat.

— **Uj doktor.** Mint értesülünk, ifj. *Strömpl Gábor* budapesti tanárjelölt, *Strömpl Gábor* helybeli tekintélyes iparos és szállodatulajdonos fia, aki petrográfiai kutatásaival már eddig is jó nevet szerzett magának, f. hó 26-án a geológiából fényes sikerrel tette le a budapesti tudomány egyetem bölcsészeti karánál a doktori szigorlatot. Felavatása a központi egyetem aulájában f. hó 29-én szombaton lesz.

— **Nyári multság.** A nagymihályi ifjúsági egyesület f. évi június hó 6-án vasárnap délután 2 órakor a „Vörösház” erdőben confetti s tombolával egybekötött nyári multságot rendez. Este az „Aranybika” szállóban folytatják a táncmultságot.

— **Az izr. hitközség** választmánya f. hó 22-én szombaton délelőtt tisztelt *Brünn Mór* elnök vezetésével *Gróf Sztáray Sándornál*, hogy megköszönje a nagymihályi izr. hitközség szentegyletének a győrkéi hegyen a régi temető nagyobbításául ingyen átengedett 600 négyzetméter területet. A nemesszivű gróf a küldöttséget igen szívesen fogadta s jóleső örömeinek adott kifejezést, hogy alkalma volt izraelita polgártársainak, akiket igen nagyra becsül, szíveséget tehetni. A szíves fogadtatás után a küldöttség a gróf életetésével távozott.

— **Eljegyzés.** *Pollacsek Nándor* gatályi birtokos eljegyezte *Fuchs Ilonka* kisasszonyt Csarodán.

— **Égiháboru** volt f. hó 24-én hétfőn d. u. 4—6 órakor. Az erős dörgés és vakító villámlás mellett valóságos záporosó hullott a földre, aminek a gazdaközönség bizonyára szívből örvendett.

sonlóra mosott márványszerű sósízlák közelében emelkedik, másik a tó tiszta tükörében nézi magát. A természet ünnepies összhangját egészítik ki a székely lélekből fakadt műérzek alkotási. A földényben, a mikor 3000-nél több ember üdül a telepen, népes tündérkerthez hasonlítható a fürdő.

Legszebb, legmozgalmasabb az élet a Medve-tó környékén. A délelőttök folyamán százan és százan lepik el azt. A tó partján épült vetkező fürkék alig tudják befogadni a fürdőni óhajtokat. Pedig a hűvös Fekete-tavat és a langyos Magyarosi tavat is sokan használják.

Nők, férfiak, öregek és gyermekek együtt fürdőknek a tó pompás vizében. 8—10 éves gyermekek minden felügyelet nélkül usznak a 6 kat. hold terjedelmű, átlag 10—12 m. mélységű tó közepére. A Medve tavon mindenki mesteruszó. A 25% sót tartalmazó vízben nem lehet elmerülni.

Játékkal, tréfával szórakoztatják egymást a fürdőzők. A gondatlan jókedvet, — különösen az uszni nem tudó gyöngébb nemnél — olykor háborzongató halálsejtelemmél változtatja egy-egy peszsimista megjegyzés: „Ah, ha ez a víz alattunk hírtelen édes vízzé válnék!” . . .

Még látványos is nagyszerű az 5—600 fürdő ember.

Érdekessé teszi a tavat a tükör állandóan hasító 20—30 csónak és sandólin is.

Csak akkor komorodunk el, ha a Medve-tó feletti kádfürdő-telephez jutunk. Itt fürdőknek a súlyosabb betegek. Talyigákon, hordágyakon hoz-

— **Kirándulás.** A helybeli polgári fiu- és leányiskola tanártestülete a tanuló földrajzi ismereteinek gyarapítása végett f. hó 14-én kirándulást rendezett a *vinnai tóhoz*. A tornajátékok rendezése után *Csollák Ilár* igazgató a hegyi tavak életeről s a folyókák jelentőségéről tartott a növendékeknek igen tanulságos és érdekes magyarázatot. Este 7 órakor a tanuló ifjúság teljes rendben és egészségben érkezett haza.

— **A „Zemplé vármegyei ált. Tanítóegyesület Felső-Köre”** Nagymihályon, az áll. kisdudóvában 1909. évi június hó 3-án d. e. fél 10 órakor tartja évi és tisztújító közgyűlését. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyakorlati tanítás az V. leányosztály természetrajz anyagából, tartja *Csuk Amália* áll. tanítónő. 3. Gyakorlati tanítás a VI. fiuosztályban: kísérletek a légszivattyúval, tartja *Grünhut József* áll. tanító. 4. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 5. Eszmecsere, bírálat a tartott tanításokról. 6. „Az iskola és a szülőház közötti viszony,” értekezés, írta és felolvassa *Dezso Sarolta* áll. tanítónő. 7. „A szociális paedagogia,” írta és felolvassa *Molnár Gyula* áll. tanító. 8. Kőri pénztáros jelentése, a pénztár megvizsgálása. 9. Tisztújítás. 10. A jövő gyűlés helyének kitézése. 11. Esetleges indítványok. — A gyűlést követőleg közebe; egy teríték ára 3 korona. A közebeben résztvenni óhajtok legkésőbb május hó 31-éig *Kneiszl Emil* áll. tanítónál jelentkezzenek.

— **Uj levélszekrény.** Régi óhaja a *Kossuth Lajos-utcai* kereskedő világnak, hogy éppen a legforgalmasabb helyen, az utcának ugyszólván a közepén, levélszekrény állítsassék fel. Ebbeli óhaját már több ízben nyilvánította illetékes helyen is. Végre úgy a közóhajnak, mint felszólalásunknak sikere lett. A mint értesülünk ugyanis, postahivatalunk kitűnő vezetője, aki a közóhaj elől — amennyiben ezt a hivatalos utasítások keretén belül teheti — sohasem zárkózik el, a jövő hóra már megvalósítja óhajunkat s a *Löffler-féle* házra új levélszekrényt tétet. — Örömmel adjuk ezt tudtára városunk lakosságának.

— **A pénzütemzeti tisztviselők** központi szövetsége megalakult. Az alakuló közgyűlést f. hó 23-án tartották Budapesten, a Pénzütemzeti Tisztviselők Országos Egyesületének helyiségeiben. Városunkból *Bódy Győző*, a Gazdasági Bank főkönyvvezetője vett részt ezen gyűlésen, amely igen impozáns volt, mert 500 fővárosi és vidéki tisztviselő jelent meg egyesületi képviselőben.

— **Tanulmányi kirándulás Berettőre.** A sárospataki áll. tanítóképző intézet 28 növendéke a tanfelügyelő és tanárai vezetésével a berettői állami iskola megtekintésére indult f. hó 17-én. A bánóci állomáson *Hutka József* ref. lelkesz-

zák őket ide. Fájó kép ez. Az egészben mégis az a vigasztaló, hogy hatalmas százalékjuk meggyógyul.

A Medve-tó partján körös-körül gondozott sétaut van, a melyet a följé hajló fák hűvös árnyékban tartanak. Az egész erdő 200 holdnyi terjedelemben keresztül-kasul van szeldelve sétautakkal, de talán sehohsem oly kellemes a séta, mint itt. A reggeli órákban, avagy estefelé, a mikor a tó partján a híres kolozsvári *Pongrácz Lajos* 18 tagu cigányzenekara játszik, az ózonos, pormentes, sós levegőben való séta testet-lelket üdít.

A tó meleg vizének folytonos párolgása s a sós környezet oly sósá teszik a levegőt, hogy belelegzése állandó sósínhallációnak tekintendő.

Az orvosok Szovátát elsősorban idülten fennálló izzadmányok, idült női bántalmak, továbbá izom és ízületi csuzok, köszvényes bántalmak, ischiás és kronikus légzési bajok eseteiben ajánlják.

A szép természetnek, a jó levegőnek, a sórtalom és hőmérséklet tekintetében s ezzel hatásban is különböző tavaknak gyógyító ereje, mint magamon is tapasztaltam, bámulatos.

Ennek tulajdonítandó az, hogy fürdővendégek tekintetében Berlin, London, Helsingsfors stb. külföldi városok is képviselve vannak itt.

A magyar fürdőkről állandóan azt halljuk, hogy nem kényelmesek és hallatlanul drágák.

Nos, Szováta ebben a tekintetben igazán ki-

esperes üdvözölte őket. A tanítóképző intézeti növendékeknek *Pánthy Lajos* tanító és *Pábrly Ilona* tanítónő igen sikerült minta tanítást mutattak be a tót anyanyelvű gyermekeknek a magyar nyelvre való megtanítására. Együttal *Beregszászy István*, Zemplé vármegye kir. tanfelügyelője megvizsgálta a növendékek előmenetelét s ennek végeztével a tanítóknak teljes meglepődését fejezte ki. Ugy a minta tanításon, mint a tanfelügyelői vizsgálaton jelen voltak a növendékeket vezető *Hodossy Béla* tanítóképző intézeti tanáron kívül *Kazinczy Arthur* gondnokszéki elnök és neje *Almássy Viola* urhölgy, a gondnokság többi tagjai s számos érdeklődő szülő. A tanítás és vizsgálat végeztével az összes jelenvoltak *Kazinczy Anthurhoz* gyűltek egybe ebédre, amikor is számos felkészített hangzott el. Este a növendékek Patakra visszatértek.

— **A kaszáló helyisége,** a régi helyiség leégése miatt, május 15-től kezdve az „Aranybika” szálló e célra épített udvari helyiségeibe helyeztetett át.

— **Panasz.** Kaptuk a következő levelet: *Tekintetes Szerkesztőség!* Csendes nyárspolgár vagyok, aki nehéz napi munkám után csak úgy 11 óra tájban kerülhetek haza. Látom különösen a napokban a rendőrség összes kül és bel, katona és civil személyzetét, a tüzoltóság asszisztálásával ügyelni arra, hogy tüzvéz ne keletkezzék. Nagyon helyes, nagyon bölcs dolog. Az ember legalább nyugodtan hajthatja le a fejét. Igen ám, de míg ehhez hozzájuthat, nehéz kutya harcot kell vívni. Ilyen tájt már nem ég az utcán csak egy láng s a kutyák az utca közepén és az aszfalt járó két szélén olyan ellenséges állást foglalnak el — *Petőfi-utcai* kollégáik példájára — hogy csak nagy bajjal tud az ember haza vergődni. Kérem a szerkesztőséget, méltóztassanak ennek megszüntetése iránt intézkedni. Tisztelettel: *Egy Sulyovszky-utcai lakó.*

— **Halálozás.** *Widder Herman* nagymihályi lakos f. hó 26-án hosszas szenvedés után 66 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 27-én nagy részvét mellett ment végbe.

— **Orbán napja,** — a negyedik fagyos szenté — e hó 25-én kedden volt. Nem nagyon örvendettünk bizony a névnapnak, mert nem valami kellemes volt már ősi szokás szerint. De legalább elmúlt s így most már békében érhetnek a gyümölcsök s vígan renghet a buzakalász.

— **Beretválás az oroszán ketrecében.** Már maga a beretválás sem kicsiny dolog, hát még oroszánok, valóságos élő oroszánok között. Gulyás, az öreg nubiai állatkirály, amint *Herman Jenő* helybeli borbély és fodrász segéd az ő lakosztályába lépett, kimért és hideg tekintettel fogadta, amint illik is ez olyan állathoz, amelynek

vétel. Nagyvárosias szórakozást, kényelmet nyújt s e mellett olcsó.

Ót hatalmas szálló s étterem és számos vil-labeli lakás áll a közönség rendelkezésére, a melyek a legkényesebb igényeknek is megfelelnek.

Napi szobaárak: 1 K. 20 f.-től 8 K.-ig. A piaci, vendéglői árak olyanok, mint Nagymihályban.

A gyógy-, zene-, fürdésdíj alig jöhet számba. Állami tisztviselők a fürdődíj (30 f. — 1 K.) felét fizetik.

Nem hiszem, hogy volna még egy fürdő, hol 15 fillérért úri ember fürdöhet.

Kitűnő olvasóterem (*Kursalon*) kölcsönkönyvtárral, cukrászda, csemegeüzlet, kávéház, két postahivatal nagyszámu személyzettel, telegráf, telefon, s végül mintegy 20 bérkocsi mind a vendégek kényelmét szolgálják.

Zeneestélyek, multságok, budapesti művészek által rendezett zsineladások, (*Ditrói Mór*, a *Vigszínház* igazgatója családijával, továbbá *Sebeők Sári*, *Jászai Mari* stb. itt nyaraltak) hangversenyek, műkedvelő előadások, humoros felolvasások, a Medve-tó felett rendezett rejtelmesen ható, hatalmas aranyu tűzijátékok, confettivel kapcsolatos séták, székely lóverseny, (rendezte: *Bethlen Károly* gróf) továbbá a szebbnél-szebb vidékekre való kirándulások, a kristályvízü patakokban való piszt-rángászás, rákászás stb. stb. a tisztán szórakozni jött nagygényű fürdővendéget is teljes mértékben kielégítik.

ősei Afrika vadonjait és őserdeit, sivatagjait és falvait tarták uralmuk alatt. A mint a derék fiatalember az állatszéditöt beretválta, nagy élvezettel néz végig az öreg nubiai. Sőt elgondolkodott magában és sórényét megrázzván, királyi szemével Hermanra nézett, mintegy jelezvén, hogy őt is borotválja meg. A sűrű tapok miatt azonban ez elmaradt, mert észrevette Gulyás, hogy őt nevetik. Így történt ez Nagymihályban május 13-án.

— **A Haltenberger-féle kassai ruhafestő,** vegyi tisztító és gőzmosógár vegyi-tisztító osztálya a múlt évben olyképp alakítottát át, hogy a tisztítás gyorsan, a legszebben és jutányosabban végezhető, mint bárhol másutt. A ruhák tisztítása fontos nem csupán takarékosági, de egészségi szempontból is. A külföldön, nevezetesen a német, francia és angol városokban annyira általános, hogy minden intelligens ember legalább 2 havonként tisztíttatja ruháit tekintet nélkül azok tisztább vagy pecsétes állapotára. Felvilágosítás nyerhető **Rosenberg Herman** üzletében Nagymihályon.

— **A könnyen oldódó szappan** a ruhát gyorsan tisztítja s a piszkot eltávolítja, a nélkül azonban, hogy a felhőnmű fonalzatát megtámadná. Ellenben a nehezen oldódó szappannal való dörzsölés a fehérműnek ártalmas. Minden takarékos háziasszony tehát a könnyen oldódó „Szarvas”-jegyű „Schicht”-szappant, fogja más szappannal szemben előnyben részesíteni. Tisztaságáért 25.000 koronával szavatolunk.

— **Csalódnál emberi dolog,** de nem okvetlenül kell. Ha e névre „RÉTHY” figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti **Pemetefü-cukorkát** kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „RÉTHY” név.

A nyári napok beálltával a „CSILLAG”-ban naponként kitűnő minőségű

KÖBÁNYAI
és nagymihályi **CASINO SOR**
kerül csapolásra. **Izletes villásreggeli.**
Ugyanott hetenként péntek este és szombat délután **Miklós Jancsi hangversenyez.**

— **Köhögés nem betegség.** Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily káros tévedés. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek s mégis megöregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, holott kellő időben annak keletkezése és terjesztése meggátolható. A köhögés tehát soha sem hanyagolandó el, hanem ve-

Részemről legszívesebben emlékszem vissza makfalvi kirándulásomra Molnár Dani, a híres paraszt-szobrász lakik ott. Fogpiszkáló formájú egyetlen szerszámjával agyagból készített bikái, bivalyai tökéletességükkel bámulatba ejtik a hivatásos művészt is. S ez az ember minden tanulás nélkül vitte ennyire! A székely nép művészi őseréjének klasszikus képviselője ő.

Bizonyára a szórakozási alkalmak is hozzájárultak ahhoz, hogy Szovátnán az első sorban gyógyulást kereső betegeknek kívül nagy a nyaraló vendégek száma. Az építkezés alig tud lépést tartani a minden reklám nélkül folyton növekvő nyári invázióval. A 7—800 szoba a földényben rendszerint kevésnek bizonyul. Szováta a mesebeli óriás lépéseivel halad — talán éppen a „világfürdő” elnevezés felé.

S a mikor a tavalyi nyár emlékeit visszaidézem, eszembe jut Petelei István székely író szovátai lakásának remekbe faragott, tulipántos, galambdúcos kapuján lévő, a székely vendégszeretetet jellemző felirat: „Vándor, e kis kapu nem akar kizárni, csak azt mutatja, hogy merre kell bejárni.”

Mert már Szováta is, mint minden más fürdő, hasznóvállalkozás, én ott semmi rideg idegenszerűséget nem tapasztaltam, a fürdőéletet is átlengte a székely vendégszeretet.

Órül a lelkem, hogy egy izzig-vérig magyar fürdőről ennyi jót, szépet írhattam.

Knelszl Emil.

gyük azonnal az ismert „Sirolin-Roche” hatásos szert, mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat is előmozdítja és a tetterőt fokozza. Kapható gyógyszerárakban.

10 koronát takarít meg mindenki, aki ol-tőnyeit **REICH ADOLF** férfi-szabónál Nagymihályon készítteti. Mérték után legnagyobb választék hazai és külföldi valódi gyapjuszövetekben. Legújabb divatu szabás.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség. —

Ismeretlen (Helyben.) A kiadóhivatalunkhoz írt levelét nyugtatjuk és közöljük is. „Ki minek nem mestere az annak gyilkosa, senkit nem gyűlöl, vagy hogy megvető, csupán a köz meg is mertetője, elemi képességi Tisztelettel.” Boldog ünnepeket kívánunk.

B. (Helyben.) Értesültünk arról, hogy Ön a nagy tüzvész alkalmával tanúsított fáradhatatlan közreműködéséért a „Kos” rendjelet kapja díjmentesen, szalag nélkül.

Felölös szerkesztő: **Dr. KÁLLAI JÓZSEF.**

Hirdetések.

332. sz.

1909.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezenül közhírré teszi, hogy a varannói kir. törvényszéknek 1902 évi 15345, 15347, 13865—66, 60.7 számú végzése következtében Dr. Pereszlényi István ügyvéd által képviselt Varannói Takarékpénztár javára 2826 K — f. s. jár. erejéig 1905. évi július hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfogalt és 3790 koronára becsült következő ingóságok, u. m. bútorok, stb. nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a nagymihályi kir. bíróság 1909. évi V. 21/3. sz. végzése folytán 2286 K 50 f. tőkötvetelés, ennek 19. évi hó . napjától járó 5/6 kamatai, 1/2 2/3 váltódjú és eddig összesen 304 kor. 11 fillérben bíróság mar megállapított költségek erejéig Alsókörtvélyesen alperes lakásán leendő megtartására **1909. évi június hó 11-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le és felülfogalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Nagymihályon, 1909. május hó 21 napján.

Fodor József,
kir. bír. végrehajtó.

Uj szikvizgyár.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy Nagymihályon, a Hönig-féle házban, a mai kor igényeinek mindenben megfelelő és a legújabb gépekkel felszerelt

szikvizgyárat

létesítettem s kristálytiszta, jéghideg, vinnai vízből gyártott szódavizet rendes árban árusítom. Főtörekvésem leendő, hogy nagyra-becsült vevőim megelégedését minden tekintetben kiérdemeljem.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Feldmann Bernát
szikvizgyáros.

385. sz.

1909.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenül közhírré teszi, hogy az operjosi kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. I. 429/13. sz. végzése következtében Dr. Fuchs Ignác ügyvéd által képviselt Schwarzer és Glasner cég javára 294 K 45 fillér és jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfogalt és 1456 koronára becsült következő ingóságok u. m. ingóságok stb. nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a nagymihályi kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 462/4. sz. végzése folytán 294 K 45 f. tőkötvetelés ennek 1907. évi aug. 27. napjától járó 5/6 kamatai és eddig összesen 58 K 80 f. -ben bíróság mar megállapított költségek erejéig Vásárhelyen alperes lakásán leendő megtartására **1909. június hó 7-én d. e. 10 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében közzétételük mellett, a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagymihály, 1909. évi május hó 21.

Fodor József
kir. bírósági végrehajtó.

Szobránicz gyógyfürdő Ungmegyében.

Glaubersós, hideg, kénes, sós víz. Gyomor és máj-betegek magyar Karlsbadja.

Fürdőidény: május hó 15-től szeptember 15-ig
Előidény: május 15-től június 15-ig Utóidény: augusztus 16-tól szeptember 15-ig 30 százalékos árengedményvel a lakásoknál.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint ivógyógyimód biztos segélyt nyújt gyomor- és bélhajoknál és alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén, oldólag hat, májbetegségeknél és epeköveknek, lerakódásokra az izletokban azok oldására s kiküszöbölésére hat. Kövørség, szívelhajasodás ellen, cukorbetegségeknek, vesebetegségeknél, a kövör- és fohérjékiválat gyorsan s kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadáományokat, daganatokat, izületi és esontbántalmakat, esontsót kedvezően osztalja. Görvélykóros daganatokat, fekélyeket e len, méh és méh közötti izzadáományok, hashártya-izzadáományok felzáródását elősegíti, a legkülönbözőbb makacs, idült bőrbetegségeket ellenen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőeknek **Ungvár,** a felvidék és illetve Kassa felől jövőeknek **Nagymihály,** a honnan kényelmes bérkocsikon 1 1/4 óra alatt elérhető. Vádászerterület magas vakakra.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára 1 nagy láda 40 íveggel 20 korona, kis láda 20 íveggel 11 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozások: „Szobránicz gyógyfürdő igazgatóságának Szobránicz gyógyfürdő” címzandók. Posta és távirdeállomás helyében. A fürdő igazgató-orvosa: **Dr. Russay Gábor Lajos.**

A fürdőigazgatóság.

ELADÓ HÁZ.

A Rákóczi-utcai 11. sz. ház szabad kézből azonnal eladó. — Bővebbet Goldfinger Simon háztulajdonosnál.

Van szerencsém a jó kenyeret kedvelő és fogasztó n. é. közönség szives tudomására adni, hogy itt Nagymihályon, a Kossuth Lajos-utca 12. szám alatt 36 év óta fennálló sütödémét

a hirneves Gémes-féle

HÁZI KENYÉR

sütödével ujonnan berendezve megnagyobbitottam, hol is **naponta többször frissen sült** és alföldi női személyzettel házilag tisztán kezelt **legízletesebb házi kenyér** lesz kapható.

Szives pártfogást kér mély tisztelettel

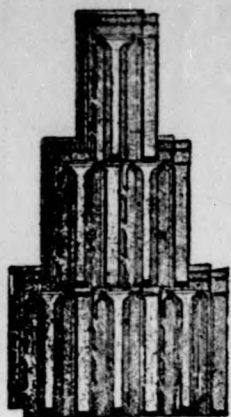
LICHTMANN HERMAN.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használz,
Még szíved is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatós tisztítóerejét sajátságos előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kiméli a kezeket és a felhőnműt! Megtakarít fáradságot és vesződséget! kiméli emelőlgozva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága **30.000 koronával** szavatolhatik.

Szabadalm. Bohn-féle termézetes vörös fedélcserép.

Bohn nagykikindai cserepe.

Legjobb minőségű fedélcserép, ●●●●●●●●
●●●●●●●● legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselők kerestetnek.

BOHN téglagyár Nagyikinda.

Építők és építtetőknél

saját érdekük, ha mielőtt megrendelést eszközölnek vizvezeték, kp. fűtés, csatornázás, sodronykerítés és kavicsrosta szükségleteikre, bizalommal fordulnak ajánlat vagy felvilágosításért, melyet díjtalanul szolgál

GURSZKY JÓZSEF

fém- és vasműveshez, műszaki iroda és műhely: KASSA, Ferenc József-tér 14. sz. Telefon sz. 347.

Városok, községek, gazdaságok, házak stb. vízmű, csatornázás és központi fűtés tervezési és kivitelezési vállalat. Külön osztály mindennemű sodrony, vaskerítés és kavicsrosta készítésére. 10—20

== Csakis saját termésű == vinnai boraimat

következő áron adom:	
Asztali bor	literenként 35 kr.
Vörös bor	" 45 kr.
Muskotály	" 50 kr.
Asszú	" 1 frt 50 kr.

☛ 50 literen felül árengedmény. ☛

—52 WIDDER BÉLA.

Keil-lakk

legkitünőbb mázó szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „GLASUR“ fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képkerekeknek 40 fillér.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Glück Mór cégénél Nagymihályon.

Szolánka János

KOCSIGYÁRTÓ ÉS KÁRPITOS
Nagymihály., Andrássy Dénes-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy KARDOS LAJOS

kocsigyártó- és kárpitos-műhelyét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. Több évi működésem hazánk fővárosában szakmában való teljes jártasságot eredményezett, miért is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy e szakba vágó munkákat a legjobb és legizlésebb kivitelben készíthetek.

Elvállalok mindennemű kocsit és butort javításokat, ugyszintén új kocsit készítését is pontos és szolid kivitelben.

Főtörökvésem leendő, hogy nagyrabecsült megrendelőim pártfogását jó és pontos munkával minden tekintetben kiérdemellem.

Kérve a nagyérdemű közönség szíves támogatását, vagyok kiváló tisztelettel

Szolánka János
kocsigyártó és kárpitos.

Csinos kiállítású és izléses

RUHÁK

BUTOROK

CIPŐK

a MISKOLCZI IPAROSOK

szövetkezeti árucarnokában

Deák-utca 9. szám alatt (régii postaépület) kaphatók.

●●● Minden darab helybeli szakképzett iparos készítménye. ●●●

Az árut bizottság felülbírálja.

Szabott árak!

Nagy választék!

Pontos kiszolgálás!

Edelstein és Társa

•••• FÉRFI-RUHA KÉSZÍTŐ ••••
finom-posztó és gyapjuárú-raktár Nagymihály.

Ajánlja magát mindennemű

polgári, katonai és papi

RUHÁK

elkészítésére, magyar, francia, angol és német divat szerint.

Nagy raktár hazai gyártmányú és valódi angol ruhaszövetekben.

Férfi-öltönyök mérték szerint valódi angol szövetből készítve 14 frittól feljebb.

Megrendelések a legrövidebb idő alatt pontosan eszközöltetnek.

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosógár
BUDAPEST., Szövetség-utca 37. szám.

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy czégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

FREIREICH T. Nagymihályban

vette át a képviseletet és a gyár rendes áraiban vállalja az **uri-, női- és gyermek-öltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.**

☛ Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is. ☛

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áráiról, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízást kér a

3—15

Kovald Péter és Fia cég.